

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Олексій ЗОРЯ

« 02 » 09 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Аналіз банківської та страхової діяльності

освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь бакалавр

факультет обліку та фінансів

Робоча програма навчальної дисципліни Аналіз банківської та страхової діяльності
для здобувачів вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Мова викладання: державна

Розробник: ТЮТЮННИК Юрій, професор кафедри фінансів, банківської справи та
страхування, к.е.н., доцент

«02» вересня 2024 року

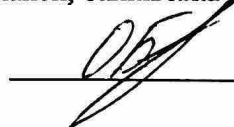

Юрій ТЮТЮННИК

Схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

протокол від «02» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Фінанси, банківська справа та страхування

«02» вересня 2024 року

Олександр БЕЗКРОВНИЙ

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

протокол від «02» вересня 2024 року № 1

Світлана ЗОРЯ

©ПДАУ 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	120	120
Кількість кредитів	4	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	4 (072ФБСС_бд_2021)	3, 4 (072ФБСС бз 2021)
Семестр	7	6, 7
Лекції (годин)	16	6 (2/4)
Практичні заняття (годин)	24	6 (0/6)
Самостійна робота (годин)	80	108
у т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота), годин	-	40
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувані знання та вміння проводити аналіз діяльності банківських установ та страхових компаній, робити обґрунтовані висновки, визначати напрями поліпшення їхніх результатів діяльності та фінансового стану.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньої програми: Економіко-математичні методи та моделі, Статистика, Страхування, Фінанси, Фінансова звітність суб'єктів підприємництва, Фінансовий аналіз.

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- спеціальні (фахові, предметні):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

5. Програмні результати навчання:

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію,

розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування)
ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній
	правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності
ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних
	збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній
	розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній
ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань
	змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності

6. Методи навчання і викладання

1. Словесні методи: лекція, пояснення.
2. Практичні методи: практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування.
3. Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження.
4. Методи письмового контролю: контрольна робота (для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти), самостійна робота.

7. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Теоретичні основи аналізу банківської та страхової діяльності.

Предмет, об'єкти та завдання аналізу банківської та страхової діяльності. Види

аналізу діяльності банківських установ та страхових компаній. Метод та прийоми аналізу. Інформаційне забезпечення аналізу банківської та страхової діяльності.

Тема 2. Аналіз активів і пасивів банку.

Зміст та напрями аналізу активних операцій банку. Аналіз активів банку. Аналіз зобов'язань банку. Аналіз власного капіталу банку.

Тема 3. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності банку.

Аналіз доходів і витрат банку. Аналіз формування фінансових результатів та сукупного доходу банку. Аналіз рентабельності діяльності банку.

Тема 4. Аналіз фінансового стану банку.

Аналіз дотримання банком економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції. Аналіз фінансової стійкості та ліквідності банку. Аналіз ділової активності банку. Аналіз руху грошових коштів від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності банку.

Тема 5. Аналіз страхових операцій.

Аналіз основних показників діяльності страхових компаній. Аналіз страхового доходу, витрат на страхові послуги та результату страхових послуг страхової компанії за видами страхування.

Тема 6. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності страхової компанії.

Аналіз доходів і витрат страхової компанії. Аналіз формування показників фінансових результатів діяльності страхової компанії. Аналіз рентабельності діяльності страхової компанії.

Тема 7. Аналіз фінансового стану страхової компанії.

Аналіз активів і пасивів страхової компанії. Аналіз фінансової надійності страхової компанії. Аналіз руху грошових коштів страхової компанії.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	денна форма (072ФБСС бд 2021)					заочна форма (072ФБСС бз 2021)				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб.	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи аналізу банківської та страхової діяльності	12	2	-	-	10	8	-	-	-	8
Тема 2. Аналіз активів і пасивів банку	18	2	4	-	12	12	2	-	-	10
Тема 3. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності банку	18	2	4	-	12	12	-	2	-	10
Тема 4. Аналіз фінансового стану банку	18	4	4	-	12	12	2	-	-	10
Тема 5. Аналіз страхових операцій	16	2	4	-	10	12	2	-	-	10
Тема 6. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяль-	18	2	4	-	12	12	-	2	-	10

ності страхової компанії										
Тема 7. Аналіз фінансового стану страхової компанії	18	2	4	-	12	12	-	2	-	10
Індивідуальні завдання: контрольна робота	-	-	-	-	-	40	-	-	-	40
Усього годин	120	16	24	-	80	120	6	6	-	108

8. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма (072ФБСС_бд_2021)	заочна форма (072ФБСС_бз_2021)
Тема 2. Аналіз активів і пасивів банку	4	-
Тема 3. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності банку	4	2
Тема 4. Аналіз фінансового стану банку	4	-
Тема 5. Аналіз страхових операцій	4	-
Тема 6. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності страхової компанії	4	2
Тема 7. Аналіз фінансового стану страхової компанії	4	2
Разом	24	6

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин	
	денна форма (072ФБСС_бд_2021)	заочна форма (072ФБСС_бз_2021)
Тема 1. Теоретичні основи аналізу банківської та страхової діяльності	10	8
Тема 2. Аналіз активів і пасивів банку	12	10
Тема 3. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності банку	12	10
Тема 4. Аналіз фінансового стану банку	12	10
Тема 5. Аналіз страхових операцій	10	10
Тема 6. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності страхової компанії	12	10
Тема 7. Аналіз фінансового стану страхової компанії	12	10
Індивідуальні завдання: контрольна робота	-	40
Разом	80	108

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти має сприяти закріпленню теоретичного матеріалу та практичних навичок. Цей вид роботи реалізується шляхом виконання здобувачами вищої освіти денної форми здобуття освіти завдань самостійної роботи, а здобувачами вищої освіти заочної форми здобуття освіти – індивідуального завдання в позааудиторний час у формі контрольної роботи. Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи представлені в КНМЗНД.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
<p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p>	<p>Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Підготовка та опублікування тез наукових конференцій (для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти). Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти). Екзамен.</p>
<p>ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.</p>	<p>Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Підготовка та опублікування тез наукових конференцій (для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти). Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти). Екзамен.</p>
<p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p>	<p>Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Підготовка та опублікування тез наукових конференцій (для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти). Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти). Екзамен.</p>
<p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>Виконання вправ на практичних заняттях. Виконання завдань самостійної роботи. Підготовка та опублікування тез наукових конференцій (для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти). Виконання завдань самостійної роботи (контрольна робота для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти). Екзамен.</p>

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни
Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Підготовка та опублікування тез наукових конференцій	Екзамен	
Тема 1. Теоретичні основи аналізу банківської та страхової діяльності	-	4			4
Тема 2. Аналіз активів і пасивів банку	6	6			12
Тема 3. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності банку	6	4			10
Тема 4. Аналіз фінансового стану банку	6	6			12
Тема 5. Аналіз страхових операцій	6	4			10
Тема 6. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності страхової компанії	6	4			10
Тема 7. Аналіз фінансового стану страхової компанії	6	6			12
Підготовка та опублікування тез наукових конференцій			10		10
Усього до екзамену	36	34	10	-	80
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	36	34	10	20	100

Заочна форма здобуття освіти

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи)	Екзамен	
Тема 1. Теоретичні основи аналізу банківської та страхової діяльності	-	4			4
Тема 2. Аналіз активів і пасивів банку	-	4			4
Тема 3. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності банку	4	4			8
Тема 4. Аналіз фінансового стану банку	-	4			4
Тема 5. Аналіз страхових операцій	-	4			4
Тема 6. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності діяльності страхової компанії	4	4			8

Тема 7. Аналіз фінансового стану страхової компанії	4	4			8
Виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи)			40		40
Усього до екзамену	12	28	40	-	80
Екзамен	-	-	-	20	20
Разом	12	28	40	20	100

Шкала та критерії оцінювання

за виконання вправ на практичних заняттях (за одну вправу)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Правильне виконання розрахунків і формулювання повних висновків, що дозволяє у повному обсязі сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
1	Незначна кількість помилок у розрахунках і формулювання неповних висновків, що дозволяє не повною мірою сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
0	Неправильні розрахунки і відсутність висновків, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання

за виконання завдань самостійної роботи (за одне завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Правильне виконання розрахунків і формулювання повних висновків, що дозволяє у повному обсязі сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно

	інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
1	Незначна кількість помилок у розрахунках і формулювання неповних висновків, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
0	Неправильні розрахунки і відсутність висновків, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання

за підготовку та опублікування тез наукових конференцій

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	Підготовка та опублікування тез у збірнику наукових праць міжнародної конференції.
8	Підготовка та опублікування тез у збірнику наукових праць всеукраїнської конференції.
5	Підготовка та опублікування тез у збірнику наукових праць внутрішньовузівської конференції.

Шкала та критерії оцінювання

за виконання завдань самостійної роботи (контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичні питання (за кожне)	
20	Теоретичне питання розкрито повністю, що дозволяє у повному обсязі сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову

	інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
16	Відповідь дана достатньо повно, але є несуттєва помилка, що дозволяє сформуванню компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
12	У цілому дана правильна відповідь, але допущені неточності, що дозволяє не повною мірою сформуванню компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
8	Дана дуже стисла відповідь на питання, що дозволяє не повною мірою сформуванню компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
4	У відповіді наведені тільки поняття (задовольняє мінімальним критеріям), що практично не дозволяє сформуванню компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати

	необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (форма семестрового контролю – екзамен)

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
для 1-го та 2-го теоретичних питань	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
	1	у відповіді наведені тільки поняття (задовольняє мінімальним критеріям), що практично не дозволяє сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
	2	дана дуже стисла відповідь на питання, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
	3	у цілому дана правильна відповідь, але допущені неточності, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності.

		діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
	4	Відповідь дана достатньо повно, але є несуттєва помилка, що дозволяє сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
	5	теоретичне питання розкрито повністю, що дозволяє у повному обсязі сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
для 1-ї ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти
	2	проведені розрахунки з помилками та відсутні висновки, що практично не дозволяє сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових

	компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
4	суттєві помилки в розрахунках і допущені неточності у формулюванні висновків, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
6	незначні помилки в розрахунках, а висновки повинні бути більш повними, що дозволяє не повною мірою сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
8	розрахунки проведені правильно, але допущені неточності у формулюванні висновків, що дозволяє сформувати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.

10	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що дозволяє у повному обсязі сформулювати компетентності та досягти програмні результати навчання, а саме: володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (банківська система та страхування); аналізувати фінансову звітність банків та страхових компаній, правильно інтерпретувати отриману інформацію за результатами аналізу банківської та страхової діяльності; ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо діяльності банків та страхових компаній, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем банків та страхових компаній; застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, змістовно інтерпретувати отримані результати аналізу банківської та страхової діяльності.
----	--

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональні комп'ютери, під'єднані до мережі Internet. Програмне забезпечення: OS Windows, MS Office, PowerPoint, мережа Wi-Fi, доступ до інтернет-ресурсів, онлайн платформа Google Meet. Мультимедійне обладнання (проектор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle, репозитарій ПДАУ.

13. Політика вивчення навчальної дисципліни

- щодо термінів виконання та перескладання: усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Перескладання навчальної дисципліни здійснюється у строки, визначені деканатом;

- щодо академічної доброчесності: документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

- щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим;

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти: на здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету:

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>;

- щодо оскарження результатів оцінювання: особливості процедури оскарження результатів оцінювання регламентовані Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>;

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України : Постанова Правління Національного банку України від 24 жовтня 2011 р. № 373, ред. від 13 травня 2021 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11> (дата звернення: 31.08.2024).

2. Інструкція про регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 р. № 368, ред. від 01 січня 2024 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text> (дата звернення: 31.08.2024).

3. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями : Постанова Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351, ред. від 01 січня 2024 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16> (дата звернення: 31.08.2024).

4. Положення про порядок встановлення Національним банком України лімітів відкритої валютної позиції та контроль за їх дотриманням банками : Постанова Правління Національного банку України від 12 серпня 2005 р. № 290, ред. від 31 січня 2020 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0946-05#Text> (дата звернення: 31.08.2024).

5. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121-III, ред. від 01 січня 2024 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 31.08.2024).

6. Про страхування : Закон України від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX, ред. від 01 січня 2024 р. / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#n2320> (дата звернення: 31.08.2024).

7. Рекомендації щодо аналізу діяльності страховиків : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 17 березня 2005 р. № 3755 / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3755486-05/ed20050317/find?text> (дата звернення: 31.08.2024).

8. Рудь І. Ю., Мальцева А. С. Аналіз та оцінка фінансового стану страхової компанії. *Інфраструктура ринку*. 2021. Випуск 54. С. 229-233.

9. Селіверстова Л.С. Тенденції розвитку страхового ринку України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3. С. 10-14.

10. Сосновська О. О. Страхування: нав. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

11. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Зоря С. П. Напрями аналізу прибутковості діяльності страхової компанії. *Інфраструктура ринку*. 2024. № 76. С.81-85. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/76-202>.

12. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Методичні напрями горизонтального і вертикального аналізу руху грошових коштів банку. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 44. С. 209-214. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/44-2020>.

13. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Рудич А. І. Особливості моделювання кредитоспроможності суб'єктів фінансової та страхової діяльності. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2021. № 1 (28). С. 91-97. URL: <http://www.easterneurope-bm.in.ua/index.php/vipusk-28-2021>.

Допоміжні

1. Тютюнник Ю. М. Основні положення щодо посилення вимог до капіталу банків. *Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.). Ужгород : ФОП Сабов А. М., 2022. С. 260-261.
2. Тютюнник Ю. М. Показники ділової активності банку. Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2020 році (м. Полтава, 14 травня 2021 р.). Полтава : РВВ ПДАА, 2021. С. 75-77.
3. Тютюнник Ю. М. Структурно-динамічні характеристики активів банківської системи України. Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році (м. Полтава, 14-15 травня 2024 року). Полтава : РВВ ПДАУ, 2024. С. 163-165.
4. Тютюнник Ю. М., Телятник М. Ю. Аналіз ефективності управління кредитним портфелем комерційного банку. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (28-29 квітня 2021 р., м. Херсон). Херсон : Видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2021. С. 441-444.
5. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Аналіз динаміки доходів, витрат та фінансових результатів банківської установи. *Стратегічні пріоритети розвитку соціально-економічних систем у контексті сучасного наукового виміру* : Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, 27 жовтня 2023 р.). Полтава : Видавництво ПП «Астрая», 2023. С. 291-296.
6. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Аналіз руху грошових коштів банківської установи. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогностичні сценарії та перспективи розвитку* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (18-19 квітня 2024 р., м. Херсон – м. Кропивницький). Херсон : Видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2024. С. 358-361.
7. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Вплив руху грошових коштів у результаті інвестиційної діяльності на ефективність грошових потоків страхової компанії. *Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні* : Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 1-2 березня 2024 року : збірник наукових праць [Електронний ресурс]. Вінниця : ВНТУ, 2024. С. 194-196.
8. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Кіт І. М. Аналіз складу, структури та динаміки зобов'язань банку. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін* : Збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 26 жовтня 2023 р. Полтава, 2023. С. 326-327.
9. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Кіт І. М. Оцінювання фінансової стійкості та ліквідності банківської установи за інформацією консолідованого звіту про фінансовий стан. *Бухгалтерський облік, контроль та аналіз в умовах інституційних змін* : Збірник наукових праць VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 26 жовтня 2023 р. Полтава, 2023. С. 453-455.
10. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Ліквідність та платоспроможність як характеристики надійності банківської системи. *Актуальні проблеми сьогодення у сфері фінансів, обліку та аудиту* : тези доповідей Міжнародної інтернет-конференції (28-29 травня 2020 р., м. Хмельницький). Хмельницький : ХКТЕІ, 2020. С. 154-157.
11. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Показники рентабельності роботи банку в управлінні його розвитком. *Управління розвитком соціально-економічних систем* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21-22 березня 2024 року). Харків : ДБТУ, 2024. С. 267-270.
12. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Послідовність аналізу майнового стану банку. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я* : тези доповідей XXX міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2022, 19-21 жовтня 2022 р. / за ред. проф. Сокола Є. І. Харків : НТУ «ХПІ», 2022. С. 612.
13. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Прибутковість банківського сектору: тенденції та перспективи. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та*

управлінський аспекти : матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (18-20 березня 2020 р., Львів). Львів : ЛНАУ, 2020. С. 240-243.

14. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Романченко Ю. О. Оцінювання довгострокової ліквідності банків в Україні. *FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE MODERN WORLD. ABSTRACTS OF THE 6TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE. BOSCIENCE PUBLISHER. BOSTON, USA. 2021. PP. 883-885. URL: HTTPS://SCI-CONF.COM.UA/VI-MEZHDUNARODNAYA-NAUCHNO-PRAKTICHESKAYA-KONFERENTSIYA-FUNDAMENTAL-AND-APPLIED-RESEARCH-IN-THE-MODERN-WORLD-20-22-YANVARYA-2021-GODA- BOSTON-SSHA-ARHIV/*.

15. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В., Романченко Ю. О. Стан дотримання банками України економічних нормативів. *Integration of Business Structures: Strategies and Technologies : Proceedings of the IV International Scientific-practical Conference (February 21 th, 2020). Tbilisi, Georgia : Baltija Publishing. P. 94-98.*

16. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Структурно-динамічна характеристика активів страховиків України. *Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем* : збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції до 80-річчя від дня заснування банківського інституту (17 травня 2024 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. С. 159-161.

17. Тютюнник Ю. М., Тютюнник С. В. Структурно-динамічні тенденції у формуванні доходів і витрат банківської системи України. *Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 березня 2024 року). Полтава : ПУЕТ, 2024. С. 266-269.

18. Тютюнник Ю. М. Аналіз банківської та страхової діяльності. Методичні рекомендації з виконання контрольної роботи (для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання освітнього ступеня бакалавр освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування). Полтава : ПДАУ, 2024. 12 с.

19. Тютюнник Ю. М. Аналіз банківської та страхової діяльності. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання освітнього ступеня бакалавр освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування) ; 2-ге вид. Полтава : ПДАУ, 2024. 47 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національного банку України: <https://bank.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: <http://nfp.gov.ua>
3. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України: <http://www.forinsurer.com>.
4. Сайт Верховної Ради України: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України: <http://ukrstat.gov.ua>.
6. Офіційний сайт журналу «Дебет-кредит»: <http://dtk.com.ua/?lang=ukr>.
7. Офіційний сайт журналу «Облік і фінанси»: <http://www.afj.org.ua/>.
8. Офіційний сайт журналу «Фінанси України»: <http://fu.minfin.gov.ua/>.
9. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
10. Фінансова звітність банку за МСФЗ.
11. Фінансова звітність страхової компанії за МСФЗ.